

Številka: 06216-9/2019/31 22001
Datum: 21. 11. 2019

Na podlagi prvega odstavka 11. člena in petega odstavka 13. člena Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo; v nadaljevanju: ZIntPK) v povezavi s 207. členom Zakona o upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13; v nadaljevanju: ZUP) je senat Komisije za preprečevanje korupcije (v nadaljevanju: komisija) v sestavi Boris Štefanec, predsednik, mag. Uroš Novak, namestnik predsednika in Simon Savski, namestnik predsednika v zadevi ugotavljanja kršitve integritete poklicnega funkcionarja, viceguvernerja Banke Slovenije (v nadaljevanju: BS), Marka Bošnjaka, na 43. seji dne 21. 11. 2019 sprejel naslednje

UGOTOVITVE O KONKRETNEM PRIMERU

Ravnanje Marka Bošnjaka, viceguvernerja Banke Slovenije, ko ob posredovanju pojasnil in dokumentacije dne 22. 5. 2019, 23. 5. 2019 in 30. 5. 2019 ni želel razkriti posameznih listin oziroma omogočiti preverjanja izvirnosti listin ter delodajalcu podati popolnih pojasnil in informacij, s katerimi bi se nesporno in brez vsakega dvoma lahko zavrnil očitki v povezavi z domnevnimi kršitvami iz pristojnosti Finančne uprave Republike Slovenije (FURS) v povezavi s pravočasnostjo napovedi za odmero dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem ter posledično plačila navedenega davka, je v nasprotju s pričakovano integriteto funkcionarja, kot jo opredeljuje 3. točka 4. člena ZIntPK.

OBRAZLOŽITEV

A. UVODNO POJASNILO

- 1 Komisija za preprečevanje korupcije (v nadaljevanju komisija) je dne 18. 6. 2019 prejela zahtevo BS za uvedbo postopka zaradi suma kršitev dolžnega ravnanja funkcionarja BS, ki jo je BS podala na podlagi 13. člena ZIntPK, z namenom, da se v okviru nadzornih pristojnosti komisije dodatno preverijo relevantne okoliščine o domnevnih kršitvah viceguvernerja.
- 2 Posamezni mediji (Požareport, RTV Slovenija) so v mesecu maju in juniju poročali o domnevnih kršitvah viceguvernerja BS, Marka Bošnjaka, pri oddajanju stanovanja na [redacted] pri čemer so bili izpostavljeni zlasti očitki glede domnevnih kršitev davčnih predpisov v zvezi z dohodki iz naslova oddajanja v najem. BS je v povezavi z očitki, ki so se pojavljali v okviru medijskih objav, v skladu z internimi pravili pridobila pojasnila viceguvernerja, ki je vse očitke v celoti zavrnil. V zvezi z razjasnitvijo celotne zadeve je BS v postopku zahtevala tudi predložitev relevantnih listin, iz katerih bi nedvoumno izhajalo, da očitki o kršitvah ne držijo, zlasti izvirna dokazila o oddanih napovedih dohodkov iz naslova oddajanja premoženja v najem ter odločbe o odmeri dohodnine iz navedenega naslova. Viceguverner je v postopku pred BS predložil listine, iz katerih BS ni mogla nedvoumno zaključiti, da je izpolnil obveznosti iz naslova napovedi dohodkov in plačila davka iz naslova oddajanja stanovanja v najem. Viceguverner namreč v postopku, ki ga je vodila BS ni želel razkriti posameznih listin oziroma omogočiti preverjanja izvirnosti listin, s katerimi bi se nesporno in brez vsakega dvoma lahko zavrnil očitki v povezavi z domnevnimi kršitvami. V internem postopku BS je viceguverner sicer predložil

Viceguverner dokazil v zvezi s tem (vpogled v aplikacijo) ni želel zagotoviti. Viceguverner je BS predložil tudi

Banka Slovenije za potrebe internih postopkov preverjanja skladnosti ravnanj zaposlenih nima pristojnosti, ki bi omogočale neposredno preverjanje navedenih okoliščin pri FURS. Banka Slovenije je v svoji prijavi navedla, da je potrebno upoštevati, da ima sicer vsak posameznik pravico do določene mere zasebnosti tudi pri opravljanju javnih funkcij, zlasti glede okoliščin in ravnanj izven njegovega poklicnega delovanja. Kadar lahko te (zasebne) okoliščine vplivajo na presojo primernosti posameznika za opravljanje njegove funkcije, je zato pomembno, da relevantne navedbe preverijo pristojni organi v okviru svojih pooblastil.

- 3 BS je zato z namenom, da se v ustreznih postopkih v okviru pristojnosti komisije ugotovijo okoliščine, s katerimi se lahko z gotovostjo preverijo navedbe viceguvernerja o neutemeljenosti izraženih očitkov,

na komisijo naslovila zahtevo za uvedbo postopka, skladno s 13. členom ZIntPK.

- 4 Komisija je zaradi razjasnitve dejanskega stanja v okviru svojih pristojnosti zahtevala in pridobila podatke ter dokumentacijo od Finančne uprave Republike Slovenije ter Urada Predsednika Republike Slovenije.

- 5 Senat komisije je na 30. seji dne 30. 7. 2019 sprejel sklep, da se v zadevi uvede preiskava sumov kršitve integritete zoper obravnavano osebo, Marka Bošnjaka, viceguvernerja Banke Slovenije (v nadaljevanju obravnavana oseba). Dne 31. 7. 2019 je komisija obravnavani osebi posredovala Obvestilo o uvedbi postopka preiskave št. 06216-9/2019-10, v katerem je obravnavano osebo obvestila, da je zoper njo uvedla postopek zaradi suma kršitve etike in integritete javnega sektorja v zadevi njenega ravnanja v postopku, ki je potekal pred BS ter ga poučila o vseh pravicah obravnavane osebe. Obvestilo je bilo obravnavani osebi vročeno dne 1. 8. 2019.

- 6 Na podlagi zahteve odvetnice Nataše Pirc Musar iz Odvetniške družbe Pirc Musar; Lemut Strle, odvetniška pisarna, d.o.o. iz Ljubljane, ki zastopa obravnavano osebo se je v skladu z določbo 15. člena ZIntPK, 82. člena ZUP ter 54. člena Poslovnika Komisije za preprečevanje korupcije (Uradni list RS, št. 24/12) v prostorih komisije opravil vpogled v spis predmetne zadeve.

- 7 Komisija je na 39. seji senata, dne 24. 10. 2019 sprejela Osnutek ugotovitev o posameznem primeru, ki ga je preko pooblaščenega odvetniške pisarne vročila (vročeno dne 29. 10. 2019) obravnavani osebi. Ta je, v skladu s 7. odstavkom 13. člena ZIntPK, lahko v roku sedmih delovnih dni na osnutek podala izjasnitev, kar je obravnavana oseba v roku (izjasnitev je komisija prejela dne 11. 11. 2019) tudi storila. V nadaljevanju komisija povzema navedbe izjasnitve, ki jo je v imenu obravnavane osebe podala pooblaščenega odvetniška družba.

- 8 Uvodoma pooblaščenega odvetniška družba izpostavlja napačno pravno naziranje komisije iz zadnjega dostavka spremnega dopisa k ugotovitvam, v katerem je komisija obravnavano osebo obvestila, da bo odgovor obravnavane osebe skladno s prvim odstavkom 4. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 117/06 – ZDavP-2, 23/14, 50/14, 19/15 – odl. US, 102/15 in 7/18, dalje ZDIJZ) informacija javnega značaja in bo objavljen skupaj z morebitnimi ugotovitvami komisije. Nadalje opozarja na dejstvo, da vse dosedanje ugotovitve v postopku ugotavljanja kršitev integritete poklicnega funkcionarja slonijo na dokumentih oziroma podatkih, ki so davčna tajnost, v skladu z načelom tajnosti podatkov pa se vsi podatki zavezanecov za davek obravnavajo kot davčna tajnost. Dokumenti, ki vsebujejo davčno tajnost so po določbah ZDIJZ izvzeti iz prostega dostopa, to pa pomeni, da nikakor ni dopustna javna objava ali kakršnokoli drugačno razkrivanje podatkov, ki so po Zakonu o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12,

94/12, 101/13 – ZDavNepr, 111/13, 22/14 – odi. US, 25/14 – ZFU, 40/14 – ZIN-B, 90/14, 91/15, 63/16, 69/17, 13/18 – ZJF-H, 36/19 in 66/19, dalje ZDavP-2) davčna tajnost, ne javnosti ne tretjim, tudi ne Banki Slovenije, saj ga ZDIJZ ne dopušča. Ravnanje v nasprotju z zakonskimi zapovedmi je protipravno, kot tako pa lahko tudi temelj za odškodninsko odgovornost države. Vsekakor pa naj bi bilo takšno ravnanje, javna objava ugotovitev, ki sloni na podatkih, ki so davčna tajnost, najmanj kršitev poklicne integritete članov senata komisije. V podkrepitev navedb je pooblaščenca odvetniška družba navedla primere odločb Informacijskega pooblaščenca in sodb Upravnega sodišča Republike Slovenije.

- 9 V nadaljevanju izjasnitve je navedeno da s samo zadevo, ki jo komisija obravnava tudi ni povezana pretekla karierna pot obravnavane osebe ter njena izobrazba, ki je povzeta v osnutku ugotovitev. Pri vprašanju integritete – pričakovanega ravnanja, kot ga je Banka Slovenije opredelila v svojem etičnem kodeksu je pomembno le, kakšno pričakovanje je bilo izraženo v odnosu do obravnavane osebe. Izobrazba obravnavane osebe in njena poklicna pot ni s tem v nobeni vzročno posledični zvezi. Etični kodeksi enako zavezujejo vse zaposlene, ne glede na njihovo izobrazbo, delovno mesto in delovne izkušnje, bistveno je, da so v svojih zahtevah jasni in objektivni, da jih naslovniki lahko brez težav razumejo in se po njih ravnaajo. Nadalje pooblaščenca odvetniška družba navaja, da navajanje osebnih podatkov o izobrazbi in karierni poti obravnavane osebe ne sodi v dokument, četudi ta ostaja le med komisijo in obravnavano osebo, saj niti ni razvidno, v kakšni korelaciji naj bi bili ti podatki z domnevnim nespoštovanjem Kodeksa Banke Slovenije.
- 10 Pooblaščenca odvetniška družba nadalje navaja, da je ugotovitev, da je obravnavana oseba ravnala v nasprotju s pričakovano integriteto, kot jo opredeljuje 3. točka 4. člena ZIntPK pravno napačna. Banka Slovenije je namreč pričakovano integriteto opredelila v etičnem kodeksu z dne 23. 12. 2016, ki je relevanten za predmetni primer. Komisija je tako v točki C osnutka ugotovitev zmotno navedla Kodeks Banke Slovenije, ki je bil v Uradnem listu objavljen dne 30. 8. 2019, ki iz očitnega razloga ne more regulirati integritete pričakovanega ravnanja obravnavane osebe v letih 2016, 2017 in 2018. Kodeks Banke Slovenije z dne 23. 12. 2016, ki je veljal v času postopanja pri Banki Slovenije, pa obravnavani osebi v povezavi z integriteto nikoli ni nalagal razkrivanja zasebnih poslov, še posebej ne podatkov, ki predstavljajo davčno tajnost. Nadalje pooblaščenca odvetniška družba iz 29. člena Kodeksa Banke Slovenije z dne 23. 12. 2016 našteje evidence, ki naj bi jih zaposleni (tudi viceguverner) zase vodili, po določbi 30. člena Kodeksa Banke Slovenije z dne 23. 12. 2016 pa lahko pooblaščenec za skladnost v okviru preverjanja skladnosti od zaposlenih zahteva le predložitev evidenc iz 29. člena Kodeksa Banke Slovenije z dne 23. 12. 2018, med katerimi pa ni predvideno razkrivanje dokumentov v povezavi z zasebnimi finančnimi posli, kamor sodi tudi dajanje lastnih nepremičnin v najem. Edina zapoved pri zasebnih bančnih poslih terja, da so ti nešpekulativni in v primernem sorazmerju s prihodki in premoženjem zaposlenega ter ne smejo ogrozati njihove nepristranskosti in finančne neodvisnosti. Kot kritični zasebni posli so opredeljeni le posli, ki so tesno povezani z izvajanjem nalog Evrosistema ali z izvajanjem nadzorniških nalog ali bi lahko dajali tak vtis (20. člen Kodeksa Banke Slovenije z dne 23. 12. 2016). Tako po mnenju pooblaščenca odvetniške družbe obravnavana oseba ni bila dolžna Banki Slovenije predložiti nobenega od dokumentov, ki jih je sicer prostovoljno posredovala. Obravnavana oseba je torej relevantni kodeks v celoti upoštevala, s tem pa tudi ni kršila zapovedi integritete, kot jo opredeljuje 3. točka 4. člena ZIntPK.
- 11 V nadaljevanju pooblaščenca odvetniška družba navede, da je komisija v celoti spregledala, da v primeru obravnavane osebe pri Banki Slovenije sploh ni bil voden postopek kot je sicer predviden. V skladu s 46. členom Kodeksa Banke Slovenije z dne 23. 12. 2016 nadzor nad spoštovanjem njegovih določb opravlja pooblaščenec za skladnost poslovanja. Ta mora pri tem postopati v skladu s Pravilnikom o delu pooblaščenca za skladnost poslovanja z dne 23. 12. 2016. V konkretnem primeru nikoli ni bilo izkazano, da je šlo v zadevi za usmerjeni izredni pregled v skladu z določbo 3/II člena Pravilnika o delu pooblaščenca za skladnost poslovanja z dne 23. 12. 2016. Obravnavana oseba tako nikoli ni bila formalno obveščena, da zoper njo teče postopek za preverjanje skladnosti njenega ravnanja s kodeksom in iz katerega razloga, pač pa je bilo postopanje vseskozi povsem neformalno. Obravnavana oseba je bila s strani nagovorjena po elektronski pošti in osebno, ne da bi pri tem kadarkoli povedala, kakšen postopek se vodi zoper obravnavano osebo oziroma katera kršitev kodeksa ji je očitana. Temu primerno pa je bilo tudi odzivanje obravnavane osebe v postopku Banke Slovenije

neformalno ter so bili vsi dokumenti Banki Slovenije predloženi prostovoljno, zato je po mnenju pooblaščenca odvetniške družbe pravno nemogoč zaključek, da je obravnavana oseba zamolčala katere od dokumentov oziroma podatkov, ki bi jih morala posredovati četudi bi ta zoper njo vodila korekten formalni postopek po Pravilniku o delu pooblaščenca za skladnost poslovanja z dne 23. 12. 2016. Postopanje Banke Slovenije v primeru obravnavane osebe tako ni bil postopek za preverjanje skladnosti ravnanja po določbah Kodeksa Banke Slovenije z dne 23. 12. 2016 in Pravilnika o delu pooblaščenca za skladnost poslovanja z dne 23. 12. 2016 ter je obravnavana oseba v pogledu razkrivanja informacij presegla svoje dolžnosti po kodeksu ter razkrila dokumente, ki jih ni bila dolžna razkriti.

- 12 V nadaljevanju pooblaščenca odvetniška družba obravnavane osebe pod vprašaj postavlja integriteto guvernerja Banke Slovenije, če je, kot se zdi, delovala po njegovih navodilih in usmeritvah, saj kot navedeno, za svoja ravnanja ni imela podlage v kateremkoli internem aktu Banke Slovenije. Nadalje se pooblaščenca odvetniška družba obravnavane osebe sprašuje zakaj se komisija ni posvetila vprašanju integritete navedenih dveh posameznikov in preverila, ali je bilo postopanje Banke Slovenije zoper obravnavano osebo korektno in integritetno z vidika tedaj veljavnih določil etičnega kodeksa. Hkrati komisiji tudi predlaga, da z vidika integritete preveri tudi postopanje guvernerja Banke Slovenije v konkretni zadevi, predvsem v smeri, ali je sledeč določbam Kodeksa Banke Slovenije z dne 23. 12. 2016 imel osnovo za obdolžitev obravnavane osebe o kršitvi etičnih pravil in podajo prijave o konkretni zadevi na komisijo.
- 13 V nadaljevanju se komisija opredeljuje do navedb izjasnitve obravnavane osebe.
- 14 Komisija v dopisu, ki ga poleg osnutka ugotovitev o posameznem primeru posreduje obravnavanim osebam, zapiše sledeče : *" Pri tem prosimo upoštevajte, da bo vaš odgovor skladno s prvim odstavkom 4. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 24/2003 s spremembami in dopolnitvami) informacija javnega značaja. Če oziroma ko bodo sprejete Ugotovitve komisije o konkretnem primeru, bodo le-te skladno z osmim odstavkom 13. člena ZIntPK predstavljene javnosti skupaj z vašim odgovorom."* Komisija se popolnoma zaveda vseh zakonskih določb, ki se nanašajo na davčno tajnost in s tem izvzete iz prostega dostopa do informacije po ZDIJZ in tudi davčne tajnosti v povezavi z objavo dokumenta po določbah ZIntPK. V obeh primerih komisija ustrezno pripravi dokumente, da le ti ne vsebujejo kakršnihkoli podatkov, katerih javna objava ali kakršnokoli drugačno razkrivanje bi bilo nezakonito.
- 15 Komisija se ne more strinjati z navedbo pooblaščenca odvetniške družbe, da z zadevo, ki jo komisija obravnava ni povezana pretekla karierna pot obravnavane osebe ter njena izobrazba, ki je povzeta v osnutku ugotovitev. Znanje in izkušnje obravnavane osebe govorijo v prid utemeljenosti vzpostavljenih pričakovanj do obravnavane osebe v povezavi z njeno lastno integriteto in so neločljivo povezane z osebo samo ter njenim ravnanjem.

. Integriteta je namreč pričakovano delovanje in odgovornost posameznikov pri preprečevanju in odpravljanju tveganj, da bi bila oblast, funkcija, pooblastilo ali druga pristojnost za odločanje uporabljena v nasprotju z zakonom, pravno dopustnimi cilji in etičnimi kodeksi. Komisija v predmetnem primeru ne presoja kšitve Kodeksa Banke Slovenije, ampak presoja integriteto v skladu z določbami ZIntPK, pri čemer se nikakor ne more strinjati s stališčem, ki ga podaja pooblaščenca odvetniška družba, da je pričakovano ravnanje le tisto, ki ga je Banka Slovenije opredelila v svojem etičnem kodeksu.

16 Ravnanje posameznika, ki opravlja visoko funkcijo v Banki Sloveniji, in se sicer nanaša na njegovo zasebno dejavnost, vendar ni v skladu z najvišjimi standardi integritete posameznika vsekakor vpliva na njegovo lastno integriteto oziroma jo ogrozi ter s tem vzpostavi dvome tako v integriteto navedenega posameznika kot v integriteto organizacije, v kateri posameznik deluje. Organizacija, ki je seznanjena z okoliščinami vzpostavitve dvoma v integriteto posameznika, ki pri njej opravlja visoko funkcijo ter jo predstavlja v javnosti je po prepričanju komisije dolžna ravnati v skladu z najvišjimi standardi integritete organizacije in storiti vse, da zaščiti svojo integriteto kot organizacije ter s tem zaupanje vanjo.

- 17 Komisija sicer pritrjuje pripombi pooblaščenega odvetniške družbe, ki se nanaša na Kodeks Banke Slovenije z dne 23. 12. 2016, ki je relevanten za predmetni primer. Komisija je v točki C osnutka ugotovitev res zmotno navedla Kodeks Banke Slovenije, ki je bil v Uradnem listu objavljen dne 30. 8. 2019, ki iz očitnega razloga ne more regulirati integritete pričakovanega ravnanja obravnavane osebe v letih 2016, 2017 in 2018. Komisija v predmetnem dokumentu navaja Kodeks Banke Slovenije z dne 23. 12. 2016. Pri čemer pa navaja še, da določbe Kodeksa Banke Slovenije z vidika presoje kršitve integritete, kot jo določa ZIntPK niso relevantne in se do sumov kršitev Kodeksa Banke Slovenije komisija v osnutku ugotovitev, ki so bile posredovane obravnavani osebi v izjasnitev, ni opredeljevala, saj za presojo kršitev po Kodeksu Banke Slovenije ni pristojna, je pa v točki C povzela določila kodeksa ter pravilnika, ki ju je svoji izjasnitvi priložila obravnavana oseba. V skladu z navedenim komisija v predmetnem dokumentu v točki C navaja še relevantno zakonodajo s področja integritete in preprečevanja korupcije ter postopka imenovanja in razrešitve članov Sveta Banke Slovenije. Komisija se je opredelila do ravnanja obravnavane osebe v povezavi z razkrivanjem podatkov, ki bi pritrdirile visoki stopnji lastne integritete posameznika – viceguvernerja Banke Slovenije – ter s tem izničile kakršenkoli dvom v njegovo lastno integriteto ter s tem dvom v integriteto opravljanja pomembne javne funkcije in posledično integriteto in zaupanje v institucijo – Banko Slovenije.
- 18 Res je, da Kodeks Banke Slovenije (pa naj si bo tisti z dne 23. 12. 2016 ali pa novi, z dne 30. 8. 2019) ne vsebuje natančnih navodil zaposlenim (tudi članom sveta Banke Slovenije) o tem, katere dokumente morajo predložiti oziroma razkriti v primeru presoje določb Kodeksa Banke Slovenije. Drži, da v določbah Kodeksa Banke Slovenije ni predvideno konkretno razkrivanje dokumentov v povezavi z zasebnimi finančnimi posli, kamor sodi tudi dajanje lastnih nepremičnin v najem. Pooblaščenega odvetniške družbe navaja, da edina zapoved pri zasebnih bančnih poslih terjaja, da so ti nešpekulativni in v primernem sorazmerju s prihodki in premoženjem zaposlenega ter ne smejo ogrožati njihove nepristranskosti in finančne neodvisnosti. Kot kritični zasebni posli so opredeljeni le posli, ki so tesno povezani z izvajanjem nalog Evrosistema ali z izvajanjem nadzorniških nalog ali bi lahko dajali tak vtis (20. člen Kodeksa Banke Slovenije z dne 23. 12. 2016). Tako po mnenju pooblaščenega odvetniške družbe obravnavana oseba ni bila dolžna Banki Slovenije predložiti nobenega od dokumentov, ki jih je sicer prostovoljno posredovala.
- 19 Z navedenim se komisija nikakor ne more strinjati, in sicer že v osnovi pri oddaji premoženja v najem ne gre za zasebni bančni posel, prav tako pa Banka Slovenije v svojem kodeksu niti za opredeljene kritične zasebne posle ni opredelila konkretnih listin oziroma dokumentov, ki jih zaposleni morajo razkriti v primeru presoje posameznih ravnanj. Vsekakor katerikoli etični kodeks ne more in ne opredeljuje vseh neetičnih ravnanj in ravnanj v nasprotju s pričakovano integriteto zaposlenih, sploh pa ne tistih, ki bi se lahko nanašale na zasebna ravnanja, ki pa nedvomno vplivajo na lastno integriteto vsakega posameznika, kakor tudi ne navaja listin ali dokumentov, ki bi jih posameznik moral pred organizacijo razkriti. Za etični kodeks na splošno velja, da vsebuje deklaratorni zapis etičnih vrednot oziroma najpomembnejših (še zdaleč pa ne vseh) načel (okvir poklicne etike), po katerih se ravna vsak posameznik. Pa vendar se pričakuje, da v primerih kot je obravnavani, viceguverner z namenom zaščite lastne integritete ima interes pojasniti in ovreči vsakršne dvome v pravilnost njegovega ravnanja, ne glede na to, da gre za njegov posel kot fizične osebe. Neizpodbitno je namreč dejstvo in pričakovanje, da bodo osebe, ki zasedajo najvišje položaje v Republiki Sloveniji (kar položaj viceguvernerja Banke Slovenije nedvomno je) tudi zasebno ravnale v skladu z najvišjo stopnjo integritete, etike in morale. Javnost je bila v preteklih letih prek medijev npr. seznanjena z več primeri neprimernih ravnanj funkcionarjev, ki so jih sicer storili kot fizične osebe v zasebnem času, pa vendar je interes javnosti po opredelitvi ravnanja kot družbeno nesprejemljivega kot dela osebnosti integritete posamezne osebe opredelil pričakovanja do ravnanja funkcionarjev tudi v zasebni sferi. Hkrati gre poudariti tudi dejstvo, da funkcionar svojo funkcijo opravlja 24 ur in se mora že ob prevzemu funkcije zavedati, da bodo vsa njegova ravnanja pod drobnogledom javnosti in mora v skladu z zakoni, pravno dopustnimi cilji, etičnimi kodeksi ter družbeno postavljenimi normami ravnati ves čas opravljanja funkcije.
- 20 Pooblaščenega odvetniške družbe obravnavane osebe v izjasnitvi pod vprašaj postavlja guvernerja Banke Slovenije, če naj bi, kot se zdi, po njegovih navodilih in usmeritvah, saj kot navedeno, za svoja ravnanja ni imela podlage v kateremkoli internem aktu

Banke Slovenije. Nadalje se pooblaščená odvetniška družba obravnavane osebe sprašuje zakaj se komisija ni posvetila vprašanju integritete navedenih dveh posameznikov in preverila, ali je bilo postopanje Banke Slovenije zoper obravnavano osebo korektno in integritetno z vidika tedaj veljavnih določil etičnega kodeksa. Hkrati komisiji tudi predlaga, da z vidika integritete preveri tudi postopanje guvernerja Banke Slovenije v konkretni zadevi, predvsem v smeri, ali je sledeč določbam Kodeksa Banke Slovenije z dne 23. 12. 2016 imel osnovo za obdolžitev obravnavane osebe o kršitvi etičnih pravil in podajo prijave o konkretni zadevi na komisijo.

- 21 Ravnanje Banke Slovenije v konkretnem primeru ni predmet presoje pri komisiji, saj se komisija tudi ne opredeljuje do postopka, ki ga je Banka Slovenije vodila v primeru presoje Kodeksa Banke Slovenije, ki je v njeni pristojnosti. Komisija se opredeljuje zgolj do ravnanja funkcionarja pred Banko Slovenije, kjer se je izpostavil dvom v došteto in integritetno ravnanje obravnavane osebe pri pojasnjevanju sumov odklonskih ravnanj v povezavi

Kot je komisija že navedla v odstavku št. 16, je organizacija, ki je seznanjena z okoliščinami vzpostavitve dvoma v integriteto posameznika, ki pri njej opravlja visoko funkcijo ter jo predstavlja v javnosti po prepričanju komisije dolžna ravnati v skladu z najvišjimi standardi integritete organizacije in storiti vse, da zaščiti svojo integriteto kot organizacije ter s tem zaupanje vanjo. Vse pravice, ki jih ima oseba v kakršnekoli postopu pred Banko Slovenije, pa mora uveljavljati v tistem postopku in ne postopku pred komisijo, ki poteka po določbah ZIntPK in ne Kodeksa Banke Slovenije. Komisija ravnanje, ko funkcionar v postopku, ki ga je vodila BS ni želel razkriti posameznih listin oziroma omogočiti preverjanja izvirnosti listin, s katerimi bi se nesporno in brez vsakega dvoma lahko zavrnil očitki v povezavi z domnevnimi kršitvami iz pristojnosti Finančne uprave Republike Slovenije (FURS) v

ter posledično plačila navedenega davka, smatra in opredeljuje kot ravnanje, ki je v nasprotju s pričakovano integriteto funkcije, kot jo opredeljuje 3. točka 4. člena ZIntPK, ne pa kot kršitev določil Kodeksa Banke Slovenije, nad katerimi za izvajanje nadzora komisija ni pristojna. Komisija se v predmetnem dokumentu tudi ne opredeljuje do elementov sumov kršitev davčne zakonodaje, za nadzor nad katerimi je pristojen FURS in je, kot je razvidno iz pridobljene dokumentacije in pojasnil, skladno z zakonskimi določbami, postopke glede odmere dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem že izvedel. Za postopek pred komisijo je nepomembno kako je odločila Banka Slovenije v postopku, ki ga je vodila, saj je v postopku, ki ga vodi, najprej opravila predhodni preizkus prijave, kjer je preverila verodostojnost medijskih navedb ter utemeljenost dvoma, ki se je pojavil pri pojasnjevanju medijskih očitkov, ki jih je bila deležna obravnavana oseba. Dejansko stanje in pričakovano dolžno ravnanje obravnavane osebe je komisija opredelila v točki B in E, dodatno pa je pričakovano ravnanje opredelila še v odstavku 19 predmetnega dokumenta.

B. DEJANSKO STANJE

B.1. Ugotovljena dejstva in okoliščine

- 22 Iz pridobljenih podatkov in dokumentacije izhajajo naslednja ključna dejstva:

- mag. Marko Bošnjak je funkcijo viceguvernerja nastopil dne 5. 3. 2016. Mandat mu poteče dne 4. 3. 2022;

-

-

-

-

- Zakon o banki Slovenije (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 59/11 in 55/17, v nadaljevanju: ZBS-1) ne določa nobenih posebnih pogojev ali kriterijev, ki bi jih morali kandidati za viceguvernerja izpolnjevati oziroma meril, ki bi se jih pri izbiri predlaganih kandidatov upoštevalo. Kriterijev ne vsebuje niti noben zapis, interni akt ali kakršenkoli drug dokument. Po vedenju Urada Predsednika Republike Slovenije v zvezi s pogoji, kriteriji oziroma merili tudi ne obstaja nobena druga dodatna informacija, podatek ali dokumentacija.

C. RELEVANTNO PRAVO

- 23 ZIntPK v 3. točki 4. člena določa, da je »integriteta« pričakovano delovanje in odgovornost posameznikov in organizacij pri preprečevanju in odpravljanju tveganj, da bi bila oblast, funkcija, pooblastilo ali druga pristojnost za odločanje uporabljena v nasprotju z zakonom, pravno dopustnimi cilji in etičnimi kodeksi.
- 24 Imenovanje viceguvernerjev ureja 36. člen ZBS-1, ki pravi, da viceguvernerje imenuje Državni zbor Republike Slovenije za šest let na predlog predsednika Republike Slovenije in so lahko ponovno imenovani. Nadalje 37. člen ZBS-1 ureja postopke imenovanja članov Sveta Banke Slovenije, ki določa sledeče: (1) Guverner Banke Slovenije obvesti predsednika Republike Slovenije in Državni zbor o izteku mandata člana Sveta Banke Slovenije najpozneje šest mesecev pred iztekom mandata; (2) Predsednik Republike Slovenije objavi v 30 dneh po prejemu obvestila iz prejšnjega odstavka tega člena v Uradnem listu Republike Slovenije poziv za zbiranje predlogov možnih kandidatov za člana Sveta Banke Slovenije; Predloge je potrebno poslati v roku, ki ne sme biti krajši od 30, v primeru predčasnega prenehanja mandata pa ne krajši od 15 dni po objavi poziva. Predlogi morajo biti obrazloženi, posebej mora biti priloženo pisno soglasje možnega kandidata, da je kandidaturu pripravljen sprejeti; (4) Izmed prijavljenih možnih kandidatov za člane Sveta Banke Slovenije predsednik Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru kandidate za člane Sveta Banke Slovenije, lahko pa predlaga tudi druge kandidate. Predlog poda v 30 dneh po izteku roka iz prejšnjega odstavka. Vsak predlog kandidature mora biti obrazložen in priložena mora biti pisna izjava kandidata, da sprejema kandidaturu; (5) Državni zbor mora glasovati o predlaganem kandidatu za člana Sveta Banke Slovenije v 30 dneh po predložitvi predloga. Glasovanje je tajno. Predlagani kandidat je imenovan, če zanj glasuje večina vseh poslancev; (6) Če predlagani kandidat za člana Sveta Banke Slovenije ne dobi potrebne večine poslanskih glasov, predsednik Državnega zbora o tem takoj obvesti predsednika Republike Slovenije, ki v 14 dneh

sporoči predsedniku Državnega zbora svojo odločitev o nadaljnjem postopku za izvolitev člana Sveta Banke Slovenije.

- 25 39. člen ZBS-1 ureja razrešitev članov Sveta Banke Slovenije, in sicer je član Sveta Banke Slovenije lahko predčasno razrešen samo: a) če sam zahteva razrešitev; b) če v času trajanja mandata nastopijo razlogi za nezdržljivost opravljanja funkcije in c) če se v predpisanem postopku ugotovi, da ne izpolnjuje več pogojev, ki se zahtevajo za opravljanje njegovih dolžnosti, ali je zagrešil hujšo kršitev. Predpis, ki ureja postopek izda Banka Slovenije v soglasju z ministrom, pristojnim za finance.
- 26 Skladno z 2. odstavkom 39. člena ZBS-1 je član Sveta Banke Slovenije predčasno razrešen z dnem, ko Državni zbor Republike Slovenije ugotovi, da je nastopil eden od razlogov iz prejšnjega odstavka tega člena. Zoper odločitev Državnega zbora Republike Slovenije o razrešitvi je možno sprožiti upravni spor po zakonu, ki ureja upravne spore.
- 27 Kodeks Banke Slovenije z dne 23. 12. 2016 v 2. členu navaja: *"Ta kodeks ureja pravila za zaposlene in okviru poklicne etike. Poleg določb tega kodeksa so zaposleni dolžni upoštevati tudi določbe drugih internih aktov, aktov oziroma predpisov, ki urejajo specifično delovanje oziroma funkcijo, ali delovanje za ali v ECB, kadar se ta pravila upoštevajo v okviru delovanja zaposlenih v delovnih telesih ali organih ESCB, Evrosistema ali ECB. Kadar za zaposlene zaradi opravljanja nalog ali funkcij, povezanih z delom v banki, veljajo dodatna pravila (zlasti zaradi članstev v organih, odborih, ipd.), morajo zaposleni upoštevati tudi ta pravila. Kadar je posamezno področje urejeno v več aktih o. predpisih, za zaposlenega veljajo strožja pravila. Ta kodeks velja tudi v primeru neplačane odsotnosti z dela."* 3. člen istega kodeksa dodatno navaja: *"Člani Sveta Banke Slovenije, vsi delavci s posebnimi pooblastili, in vodje organizacijskih enot morajo v okviru svojih pristojnosti in pooblastil dosledno izvajati določbe tega kodeksa, ter s svojim zgledom aktivno prispevati k osveščanju svojih podrejenih."*
- 28 Pravilnik o delu pooblaščenca za skladnost poslovanja z dne 23. 12. 2016 v 5. členu ureja dostopne pravice pooblaščenca, in sicer pravi: *"Pooblaščenec za skladnost poslovanja ima dostop do vseh podatkov, ki jih potrebuje za svoje delo, ne glede na stopnjo zaupnosti in ne glede na to, ali gre za občutljive osebne podatke. Vse pridobljene podatke mora pooblaščenec za skladnost poslovanja varovati v skladu z internimi akti Banke Slovenije."* 4. člen istega pravilnika pravi: *"Obseg pregleda in aktivnosti se izbirajo glede na tveganja, ki jih je izpostavljena posamezna organizacijska enota banke oziroma zaposleni."* Nadalje 8. člen pravilnika navaja: *"Pooblaščenec za skladnost poslovanja preglede opravlja z zbiranjem in pregledom podatkov in dokumentov, ki jih pridobi od zaposlenih oziroma organizacijskih enot. Zaposleni morajo pooblaščenca za skladnost poslovanja predložiti vse podatke in dokumente, ki jih ta zahteva, v roku, ki ga postavi pooblaščenec za skladnost poslovanja in ki ne sme biti krajši od petih delovnih dni. Pooblaščenec za skladnost poslovanja lahko zahteva dodatna pojasnila, ki jih potrebuje za svoje delo. Zaposleni morajo zahtevane podatke sporočiti v obliki in v roku, ki ga določi pooblaščenec za skladnost poslovanja. Pooblaščenec za skladnost poslovanja lahko zaposlene vabi tudi na razgovore. O opravljenem razgovoru pooblaščenec za skladnost poslovanja naredi zapisnik, ki ga podpiše zaposleni."*

D. ODLOČITEV KOMISIJE

- 29 V nadaljevanju se komisija, skladno s pristojnostmi, opredeljuje in pojasnjuje ravnanje Marka Bošnjaka, viceguvernerja Banke Slovenije, ko v postopku, ki ga je vodila BS ni želel razkriti posameznih listin oziroma omogočiti preverjanja izvirnosti listin, s katerimi bi se nesporno in brez vsakega dvoma lahko zavrnil očitki v povezavi z domnevnimi kršitvami iz pristojnosti Finančne uprave Republike Slovenije (FURS) v povezavi s pravočasnostjo vložitve napovedi za odmero dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem ter posledično plačila navedenega davka, ki je v nasprotju s pričakovano integriteto funkcije, kot jo opredeljuje 3. točka 4. člena ZIntPK. Komisija se v predmetnem dokumentu ne opredeljuje do elementov sumov kršitev davčne zakonodaje, za nadzor nad katerimi je pristojen FURS

30

31

32

33

34

35

36 Iz javno¹ objavljenega dokumenta, ki vsebuje podatke o pridobljeni izobrazbi ter delovnih izkušnjah obravnavane osebe je razvidno, da je obravnavana oseba visoko izobražena in je pridobila naziv | Poleg navedenega je od junija 2003 do oktobra 2015 služboval v različnih bankah, pri čemer je v dveh bankah opravljala funkcijo člana uprave banke, v eni pa je bila | Hkrati je obravnavana oseba | Vse navedeno govori v prid zagotove ozaveščenosti obravnavane osebe glede davčnih obveznosti, ki jih mora državljan Republike Slovenije poravnati v primeru pridobivanja dohodka iz naslova oddajanja nepremičnine v najem.

¹ [http://www.predsednik.si/up-rs/uprs.nsf/cc1b0c2e0c8f0e70c1257aef00442bbd/69c354a06e6cdb81c1257f3b0051bfa4/\\$FILE/Predlog%20PRS_kandidat%20za%20viceguvernerja%20BS_Bo%C5%A1njak.pdf](http://www.predsednik.si/up-rs/uprs.nsf/cc1b0c2e0c8f0e70c1257aef00442bbd/69c354a06e6cdb81c1257f3b0051bfa4/$FILE/Predlog%20PRS_kandidat%20za%20viceguvernerja%20BS_Bo%C5%A1njak.pdf)

- 37 Vsi subjekti javnega, pa tudi zasebnega sektorja, so ves čas delovanja dolžni slediti ne samo posameznim zakonskim normam, temveč tudi namenu in ciljem zakonov. ZIntPK stremi h krepitvi integritete, zaupanju v pravni red oziroma pravno državo ter preprečevanju korupcije. Namen zakona je torej celovito zagotavljanje visoke ravni učinkovitosti pri preprečevanju korupcije, krepitev transparentnosti in dvig integritete, ki predstavljajo temeljne pogoje za zakonito, uspešno, pregledno, smotno in pošteno delovanje države, zato bi te cilje morali zasledovati vsi. Temelj navedenemu pa prav gotovo predstavlja etično delovanje in zgled, ki ga s svojim ravnanjem, na ravni Republike Slovenije, postavijo najvišji funkcionarji, med katere spada tudi viceguverner Banke Slovenije, saj se od njih pričakuje posebna skrbnost in dolžnost v smeri odpravljanja tveganj in krepitve integritete javnega sektorja. Prav tako se od njih pričakuje zakonito in odgovorno ravnanje.

E. POJASNILO O DOLŽNEM RAVNANJU VICEGUVERNERJA BANKE SLOVENIJE

- 38 Ravnanje Marka Bošnjaka, viceguvernerja Banke Slovenije, glede na zgoraj navedeno, ne predstavlja ravnanja v skladu s pričakovano integriteto viceguvernerja, funkcionarja – člana Sveta Banke Slovenije, ki je kot takšen tudi funkcionar v skladu s 6. točko 4. člena ZIntPK ter s tem uradna oseba, skladno z definicijo 10. točke 4. člena ZIntPK. Od funkcionarja na tako visoki ravni, kakršna je viceguverner Banke Slovenije, se pričakuje odgovorno ravnanje pri preprečevanju in odpravljanju tveganj, da bi bila oblast, funkcija, pooblastilo ali druga pristojnost za odločanje uporabljena v nasprotju z zakonom, pravno dopustnimi cilji in etičnimi kodeksi.
- 39 Marko Bošnjak, viceguverner Banke Slovenije, bi bil dolžan v primeru posredovanja pojasnil Banki Slovenije, kot instituciji oz. organizaciji, pri kateri opravlja funkcijo, z namenom izkaza lastne integritete, ki je sestavni del integritete Banke Slovenije kot organizacije, predložiti popolne in nedvoumne podatke o pravočasno plačanih davčnih obveznostih iz naslova pridobivanja dohodka iz oddajanja nepremičnine v najem ter s tem ovreči kakršnekoli javno izpostavljene dvome v njegovo osebno integriteto kot funkcionarja Banke Slovenije ter posledično v integriteto Banke Slovenije kot institucije. Glede na doseženo izobrazbo () ter delovne izkušnje () revizije na Volksbank – Ljudski banki d.d.; član uprave Banke Sparkasse; član uprave Hypo Alpe Adria banka d.d., , itd.) obravnavane osebe,

pa Banki Slovenije, skladno z določili Kodeksa Banke Slovenije, resnicoljubno, pošteno in brez prekrivanja predložiti dokumentacijo, s katero bi ustrezno in verodostojno pojasnila oziroma ovrgla dvome v osebno integriteto viceguvernerja, funkcionarja Banke Slovenije.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU

Zoper te ugotovitve je dopusten upravni spor. Tožba se lahko vloži pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva ulica 33, 1000 Ljubljana, v roku 30 dni od vročitve teh ugotovitev.

Vložiti:

- zbirka dok. gradiva.

